

BELFIDSPAN

*Samen een
mooi wonder*

Voorwoord

De laatste jaren zien wij als kraamzorgorganisatie 'Een mooi begin' steeds meer schrijnende situaties binnen Lelystad als het gaat om alleenstaande moeders die moeten bevallen. Bijvoorbeeld een alleenstaande moeder zonder financiële middelen of inzicht om rond te komen, waarvoor wij babyspullen inzamelen. Of een zwangere met een laag-verstandelijke-beperking waarbij thuiswonen eigenlijk geen optie is. Voor haar werd 14 dagen verlengde kraamzorg gestart in samenwerking met de gemeente Lelystad en uiteindelijk werd buiten de regio gezocht naar een plekje voor begeleid wonen. Ook ontmoeten we vrouwen die geen geld hebben voor anticonceptie en geen kinderwens meer hebben. In die gevallen wordt er gelobbyd bij een verzekering om alsnog een vergoeding te regelen voor anticonceptie. Zo zijn er nog een tal van voorbeelden, waarbij we zoveel mogelijk proberen te helpen. Dit zijn echter geen structurele oplossingen en het voelt meer als symptoombestrijding of 'dweilen met de kraan open.'

In Nederland is er een groep hoogzwangere en pas bevallen vrouwen die tijdelijke professionele ondersteuning nodig heeft, met als doel uiteindelijk zelfstandig de zorg te kunnen dragen voor hun kind. Een groot deel van deze moeders krijgt geen hulp van de reguliere hulpverlening, omdat zij niet aan de eisen voldoen, ouder zijn dan 23 jaar en niet in een hokje te plaatsen zijn. Verder zijn er zowel regionaal als landelijk onvoldoende plekken beschikbaar door lange wachtlijsten. Door bezuinigingen en door co-

rona zijn er moeder-kind units gesloten. Ook zijn er moeders die geen contact opnemen met de reguliere hulpverlening uit angst hun kind kwijt te raken. Deze moeders zien hun kind veelal via een kinderschermingsmaatregel uit huis geplaatst.

Ondanks onze onderbezetting hebben wij toch vaak extra zorg verleend en in de meeste gevallen wonen de moeder en het kindje nog bij hun ouders thuis en hebben we uithuisplaatsingen weten te voorkomen. De zorgelijke casussen blijven zich echter aandienen en alleen al op dit moment (maart 2022) zijn er in Lelystad acht schrijnende gevallen met moeders die we graag zouden willen opvangen. Er dient dan ook een structurele oplossing aangeboden te worden. Goed voor de mensen die deze zorg nodig hebben, maar daarnaast ook een kostenbesparing op andere terreinen van zorg die voortvloeien uit het ontbreken van goede opvang. Samenwerking tussen verschillende zorgverleners en partijen is van groot belang voor het slagen van de nieuwe zorgvoorziening, dit maatwerk zal uiteindelijk een duidelijke kostenbesparing opleveren voor de gemeente.

Dit beleidsplan is een volgende stap om dit te realiseren na de aangenomen motie in de gemeenteraad om een begeleid woontraject te starten voor zwangere vrouwen.

Astrid Wals

Lelystad, maart 2022

1. Aanleiding

Dit initiatief is niet alleen voortgekomen uit praktijk-situaties maar past ook binnen het beleid dat in 2018 is ingezet. In dat jaar is gestart met het actiepro-gramma 'Kansrijke start' waarbij wordt gefocust op het verbeteren van de gezondheidszorg in de eerste 1.000 dagen van het leven. Hierbij wordt gericht ingezet op de zorg vanaf het moment van bevruch-ting tot en met het tweede levensjaar. In het actie-programma is te lezen dat er op medisch en sociaal vlak meerdere risicofactoren invloed hebben op de gezondheid in deze belangrijke periode van het leven. In achterstandswijken lopen baby's een groter risico op een suboptimale start. Dat wil zeggen dat er 20% meer kans is op babysterfte, 16% meer kans op vroeggeboorte en 11% meer kans op een laag geboortegewicht. Deze cijfers zijn gebaseerd op een analyse in achterstandswijken van steden als Rotter-dam en Amsterdam.

Binnen de gemeente Lelystad is Stadsdeel Lely-stad-Oost vanuit het Rijk aangemerkt als kwetsbare wijk. Zo werd in zomer 2021 subsidie toegekend voor de renovatie van de wijken Zuiderzeewijk, Atolwijk, Boswijk en Waterwijk. In deze kwetsbare wijken woont de helft van de Lelystedelingen. Om de kwetsbare gezinnen een betere start te geven is de werkgroep 'Kansrijke start' opgericht en werd als doel gekozen het opstarten van het traject Cente-ring Parenting. In dit traject worden jonge gezinnen uitgebreider begeleid vanuit de Jeugd Gezondheid Zorg (JGZ). Een volgend plan is het implementeren van 'het prenataal huisbezoek'. In de werkgroep zijn alle ketenpartners vertegenwoordigd. De werkdruk

binnen het eigen werkveld is vaak zo hoog dat de verbinding in expertise moeizaam verloopt. Een pro-ject erbij betekent dat iets anders niet uitgevoerd kan worden.

Wat zou dan wel een passende oplossing zijn, waarbij iedereen samenwerkt en de cliënt centraal staat? Een eerste grote stap is hierin gemaakt door de start van het Geboortezorgcentrum Lelystad. De client wordt binnen het centrum verwezen naar vas-te zorgverleners. Om een hiaat in de zorgverlening op te vullen is de stap gezet voor zorg voor kwets-bare zwangeren. Hiervoor is de stichting 'Samen een mooi wonder' opgericht. De stichting wil een plek bieden aan kwetsbare moeders met hun kind om zo een bijdrage te leveren aan veilig kunnen wonen en goede zorg in de eerste 1000 dagen.

Concreet betekent dit een begeleid woontraject wat start in de zwangerschap en in de meeste gevallen al eindigt voordat het kind een jaar is. De moeder en het kind kunnen maximaal blijven tot het kind twee jaar oud is. Voor de moeders zal eerst een periode van intensieve begeleiding worden gestart, gevolgd door een afbouwende periode met veel stimulatie van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de cliënt. Het doel is om een netwerk aan zorg-verleners op te starten rondom de cliënt, zodat zij alle expertise binnen handbereik heeft.

Ieder kind verdient een kansrijke start. Stichting 'Samen een mooi wonder' biedt een alternatief en draagt bij aan die kansrijke start.

2. Missie en kernwaarden

Stichting 'Samen een mooi wonder' houdt moeder en kind samen. Iedere moeder die perspectief en de motivatie heeft om uiteindelijk zelfstandig voor haar kind te kunnen zorgen, moet die kans krijgen. Dit biedt perspectief, ook aan moeders die buiten het reguliere zorgsysteem vallen of waar geen plek voor is. Het kijkt verder dan alleen diagnoses in hun dossier en naar kansen en mogelijkheden. Zo worden onnodige uithuisplaatsingen voorkomen en krijgen moeders en hun baby's de kans op een toekomst samen.

Hierbij hebben we de volgende werkwijze voor ogen:

- Moeders en hun baby's deel laten nemen aan het hulpverleningstraject van 'Samen een mooi wonder', met als doel uithuisplaatsing voorkomen.
- Hulpverleningsprogramma uitbreiden en verbeteren.
- Hulpverleningsaanbod op het gebied van eerwraak professionaliseren.
- Opleidingsprogramma vrijwilligers verbeteren.
- Start wetenschappelijk onderzoek naar de korte- en langetermijneffecten van 'Samen een mooi wonder', aanvang eind 2022.
- Communicatie, bekendheid en vindbaarheid van stichting 'Samen een mooi wonder' vergroten onder de doelgroep en de samenwerkingspartners.
- Financiële onafhankelijkheid, waarbij verschillende wegen bewandeld zullen worden zodat stichting 'Samen een mooi wonder' in steeds mindere mate afhankelijk is van fondsen.

3. Doelstellingen

Stichting 'Samen een mooi wonder' wil moeders op een laagdrempelige en respectvolle wijze de gelegenheid bieden om – in een vrijwillig of gedwongen kader – mentaal te herstellen en de nodige vaardigheden op te doen, zodat zij na verloop van tijd in staat zijn hun kind zelfstandig een verantwoorde toekomst te bieden. Want als er mogelijkheden zijn, dan dient een moeder niet gescheiden te leven van haar kind, dient een kind niet op te groeien in een pleeggezin en dient een ouder-kind relatie niet verstoord te worden.

Enerzijds richt de zorg zich dus op het bevorderen van de basis voor een goede hechtingsrelatie tussen moeder en kind en anderzijds het vergroten van de zelfredzaamheid van de moeder. In de begeleiding wordt onder meer gewerkt aan:

- Een veilige hechtingsrelatie tussen moeder en kind.
- Het leren van de moeder om signalen te herkennen die haar baby geeft en daar adequaat en liefdevol op te reageren.
- Een solide financiële gezinssituatie, door een uitkering of baan.
- Het oplossen van financiële schuldproblematiek.
- Een positiever zelfbeeld van moeder, zodat zij meer in haar kracht komt te staan.
- Het zich eigen maken van opvoedingsvaardigheden, zodat zij zelfstandig voor haar baby kan zorgen.
- Het vinden van huisvesting en inrichting.
- Herstel of verbetering van familiebanden.
- Het leren omgaan met familiebreuk bij eergereleerd geweld.

- Een gezonde levensstijl.
- Het op een verantwoorde wijze boodschappen te doen en omgaan met geld.
- Zelf leren koken.
- Structuur aanbrengen in dagbesteding.
- Het leren om meer afstand te doen van mobiele telefoon wanneer moeder met baby is.
- Het goed leren uitvoeren van huishoudelijke taken, waarbij reinheid en hygiëne centraal staan.

Het ideaalbeeld dat wij hier voor ogen hebben is dat de cliënt tijdens de zwangerschap al bij ons in beeld komt. Bij een hulpvraag krijgt zij via de verloskundige een indicatie voor de start van het traject. De cliënt staat open voor begeleiding en krijgt een intake bij de begeleiders. Hierbij is de verloskundige, kraamzorg en maatschappelijk werk betrokken. Gezamenlijk wordt gekeken wanneer het traject van start gaat en wordt er een zorgplan opgesteld. Bij voorkeur komt de cliënt tijdens de zwangerschap al inwonen, zodat zij zich op haar gemak kan gaan voelen in haar eigen kamer. Het is mogelijk om eigen spullen mee te nemen en om gebruik te maken van bestaande meubels als iemand weinig eigen middelen heeft. In het zorgtraject wordt aandacht besteed aan een gezonde leefomgeving voor het opvoeden van een kind.

Naast begeleiding bij de praktische opvoedvaardigheden, wordt begeleiding voor de financiële situatie van de cliënt geboden. Zo vragen wij een eigen bijdrage voor kost en inwoning, zodat de cliënt leert om te gaan met geld. Hierbij krijgt zij begeleiding van een budgetcoach.

4. De rechtsvorm

Als rechtsvorm wordt gekozen voor een stichting. Enerzijds omdat we geen winstoogmerk hebben en anderzijds omdat we op die manier ook aanspraak kunnen maken op diverse fondsen.

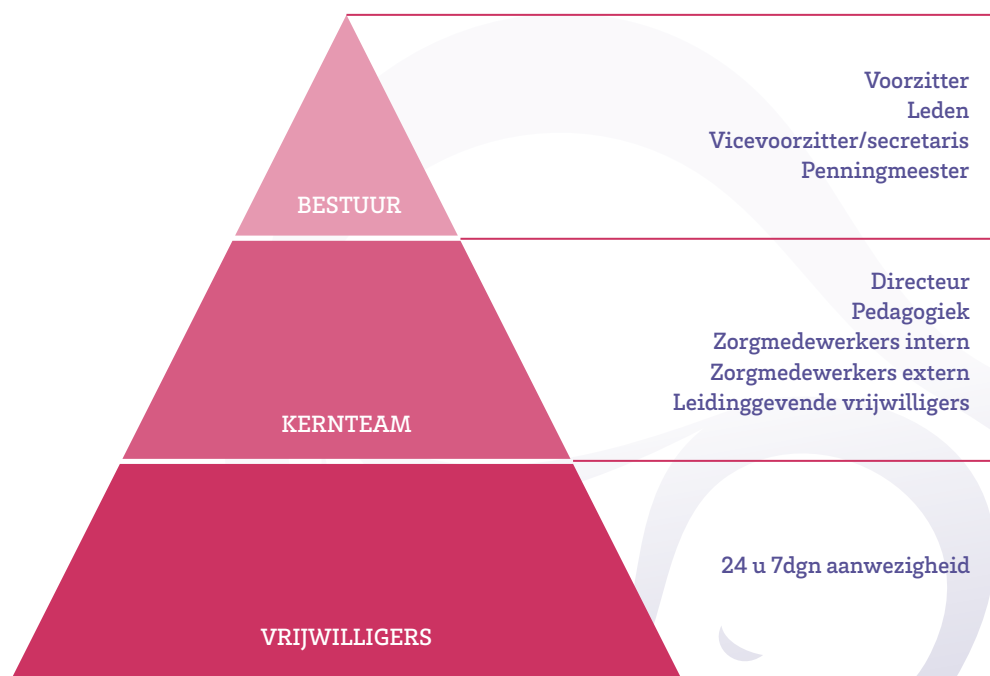
De organisatie bestaat uit een bestuur, kernteam en vrijwilligers. Het kernteam is verantwoordelijk voor de aanmelding, intake en stelt het individuele trajectplan op, voert het hulpverleningsprogramma uit en ziet toe op naleving en evaluatie daarvan. Diverse toets- en evaluatiemomenten zijn ingesteld. Het team maakt gebruik van een cliëntvolgsysteem, waarin gerapporteerd wordt.

Het kernteam bestaat uit:

- Behandelcoördinator (Gedragswetenschapper)
- Medewerker primaire zorg
- Sociotherapeut
- Aanmeldcoördinator

Daarnaast zijn binnen het opvanghuis werkzaam:

- Operationeel directeur
- Vrijwilligerscoördinator
- Administratief medewerkster
- Babyfysiotherapeut
- Vrijwilligers
- Stagiaires
- Overkoepelend gedragswetenschapper

Dagelijks (ook in het weekend) is het kernteam, samen met vrijwilligers op de leefvloer aanwezig. Hierdoor wordt de kennis van de behandelcoördinator optimaal gebruikt en kan er actief op de behandeldoelen van moeder en kind begeleid worden. Niet al deze zorgdisciplines kan de stichting zelf leveren, daarom is een nauwe samenwerking met andere zorgpartners nodig met daarbij de vraag hoe we elkaars expertise kunnen inzetten voor gezamenlijke zorg.

Betrokken zorgverleners/disciplines bij 'Samen een mooi wonder':

- **Verloskundigen**

- Signaleren van zorgelijke zwangeren
- Reguliere zorg bieden tijdens de zwangerschap, bevalling en kraamperiode (tot 6 weken post partum)
- Casemanager in de zwangerschap, bevalling en kraamperiode (tot 6 weken post partum)

- **Kraamverzorgenden**

- Reguliere zorg bieden tijdens de kraamperiode
- Verlengde kraamzorg bieden

- **Consultatie Bureau/JGZ**

- Reguliere zorg bieden vanaf 10 dagen post partum
- Aanvullende zorg bieden als casemanager (Stevig ouderschap/Voorzorg)

- **Huisarts**

- Reguliere zorg bieden
- Laagdrempelig insturen naar POH/psycholoog

- **Gemeente Lelystad**

- Financiële ondersteuning
- Locatie

- **Humanitas**

- **Vitree**

- **Kwintes**

- **Centrada**

- **Sensa Zorg**

- **Investeerder**

- **Budgetcoach**

5. Het nazorgtraject

Vanzelfsprekend is het streven moeder en kind op zo kort mogelijke termijn zelfstandig te laten wonen. Moeders moeten aan het eind van hun verblijf hun doelen hebben bereikt. Na het vertrek van moeder en kind volgt stichting 'Samen een mooi wonder' de moeder in haar thuissituatie. Met de betreffende samenwerkingspartners worden na afloop de behaalde resultaten geëvalueerd en wordt afgestemd welke nazorg nodig is. Hierbij wordt gekeken naar welke rol de samenwerkingspartner hierin speelt.

De eerste periode begeleidt een van de vaste vrijwilligers van het huis de moeders en hun kind(eren) thuis. Dit gebeurt op een vaste dag en tijdstip en wordt in overleg met beide partijen afgebouwd. Daarnaast onderhoudt de zorgcoördinator - die een vertrouwenspersoon is geworden van de moeder - contact met haar. Zo komt de moeder op vaste momenten langs in het huis om te vertellen hoe het met haar gaat en hoe het gaat. Uit ervaring weten wij dat zij het heerlijk vinden om te vertellen over hun "nieuwe leven".

6. Organisatie

Stichting 'Samen een mooi wonder' bestaat uit een bestuur dat eindverantwoordelijk is voor de stichting. Zij draagt zorg voor een goed functioneren van de gehele organisatie. Het bestuur vergadert maandelijks en legt de inhoud uit de vergadering vast in notulen.

De stichting heeft bij het schrijven van dit beleidsplan nog geen financiële balans. Het verkrijgen en beheren van de gelden moet nog verder vormgegeven worden in het verloop van dit proces.

De werving van het geld gebeurt middels sponsoring en donaties. Er zijn diverse wijzen mogelijk om gelden te ontvangen voor de stichting.

Bedrijven kunnen benaderd worden middels acties, incidentele schenkingen of structurele ondersteuning. Voor de inrichting van het moeder-kindhuis willen we ook gebruik maken van tweedehands meubilair (Groene Sluis). Daarnaast kunnen er door de stichting evenementen worden georganiseerd, waarvan de opbrengst volledig aan de stichting kan worden toegeschreven.

Bij fondsen, zoals Postcodeloterij en Oranjefonds, kan het werk van de stichting onder de aandacht worden gebracht. Deze instanties kunnen eenmalig of periodiek het werk van de stichting steunen.

Winkelketens, lokaal MKB en landelijke ketens worden benaderd voor giften in natura. Denk hierbij aan het schenken van de pampers, boodschappen, meubels etc.

Voor de exploitatie wordt een beroep gedaan op de hiervoor beschikbare gelden van de gemeente Lelystad vanuit WMO en JGZ.

Beheer van het vermogen van de instelling

Als stichting Samen een mooi wonder beogen we geen winst, maar zullen we wel reserve moeten opbouwen om de continuïteit van de stichting te kunnen blijven waarborgen. Het beheer van het vermogen wordt uitgevoerd door de penningmeester en zal gecontroleerd worden door een accountant.

De besteding van het vermogen van de instelling:

De inrichting, onderhoud en energie zullen uit de gemeentelijke bijdrage en sponsormiddelen betaald worden.

Het doel is om bij de start binnen de opvanglocatie te beginnen met 2 FTE om de zorg 24/7 te waarborgen. Afhankelijk van de behoefte kan dit uitgroeien tot 6 FTE. Daarnaast willen we maximaal de hulp van vrijwilligers inroepen en kosten besparen door samenwerking met andere zorgpartners in Lelystad.

Beloningsbeleid

Het bestuur van de stichting ontvangt geen beloning voor de inspanning die verricht wordt. Gemaakte kosten voor aangeschafte materialen ten dienste van de stichting worden vergoed.

ANBI-status

Stichting 'Samen een mooi wonder' zal bij de Belastingdienst de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) aanvragen. Hierdoor kan een donateur giften voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken en beogen we optimale transparantie van onze exploitatie en besteding van de gelden.

Taakverdeling werkzaamheden

Ieder persoon heeft zijn eigen kwaliteiten binnen de organisatie van de stichting. De taakverdeling is verdeeld per bestuurslid waarin onderstaande verantwoordelijkheden worden meegenomen:

- Inhoud en kwaliteit
- Huisvestingsaangelegenheden
- Personeelsbeleid en vrijwilligersbeleid
- Externe contacten met gemeente, overheden en media
- Financiering (begroting en jaarrekening)
- Sponsoring
- Zorgteam
- PR en Communicatie
- Contacten en evaluaties (potentiële samenwerkingspartners)

7. Plan van aanpak

Het uiteindelijke doel is om één of meerdere woonlocatie aan te bieden waar twaalf moeders en hun kind(eren) onderdak kunnen vinden. De start hiervan zien we graag zo spoedig mogelijk. Na de aanname van de motie in de gemeenteraad zal de volgende stap moeten zijn om een intentieverklaring te tekenen om vorm te geven aan deze hulpverlening. Daarna zal deze zorg geïmplementeerd moeten worden in het zorgaanbod van de gemeente, met daaraan gekoppeld ook de benodigde budgetten. Verder zullen ook de nodige samenwerkingsovereenkomsten afgesloten moeten worden met de zorgpartners en met de gemeente.

Voor een snelle start zijn we afhankelijk van de beschikbaarheid van één of meerdere woonlocaties die de gemeente Lelystad kan aanbieden. Op basis hiervan kan de verdere exploitatie en de bekostiging van deze hulpverlening uitgewerkt worden.

Stichting 'Samen een mooi wonder' heeft als droom dat onnodige uithuisplaatsing niet meer voorkomt en dat de moeder en haar kindje een stabiele en veilige plek wordt geboden. Voor Lelystad een nieuwe vorm van hulpverlening, waarvoor met behulp van onderzoek een wetenschappelijk effectief hulpverleningstraject is ontwikkeld.

Doordat moeders en hun baby's minstens een jaar in de reguliere hulpverlening verblijven, kunnen we stellen dat het hulpverleningstraject 50% goedkoper is. Daarmee is stichting 'Samen een mooi wonder' een mooie aanvulling op het bestaande hulpaanbod. Een schrijnend probleem wordt opgelost, niet alleen voor vandaag, maar ook voor in de toekomst.

Samen lossen we een probleem op; niet van bovenaf, maar van onderaf. Doet u mee?

*Samen een
mooi wonder*

Ieder kind verdient een kansrijke start. Stichting 'Samen een mooi wonder' biedt een alternatief en draagt bij aan die kansrijke start.

